

عنوان مقاله:

تبیین فرآیند فرهنگ پذیری بر اساس آموزه های اسلامی با تاکید بر نقش مدارس

محل انتشار:

فصلنامه مسائل کاربردی تعلیم و تربیت اسلامی، دوره 7، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

نیکو دیالمه - دانشگاه امام صادق (ع)

اکرم گودرزی - دانشگاه امام صادق (ع)

عطیه عظیمی - دانشگاه امام صادق (ع)

خلاصه مقاله:

هدف: پژوهش حاضر با هدف تبیین فرآیند فرهنگ پذیری بر اساس آموزه های اسلامی با تاکید بر نقش مدارس انجام شد. روش: پژوهش کیفی از نوع هیبرید بود که در سه بخش تحلیل نظری، کار در عرصه و تحلیل نهایی انجام شد. در بخش اول از روش تحلیل محتوا و در بخش دوم از روش مصاحبه استفاده شد. بخش سوم نیز، تحلیل یافته ها در دو بخش بود. جامعه تحقیق در بخش اول، قرآن کریم و در بخش دوم مدیران و معلمان مدارس متوسطه اول شهر تهران سال تحصیلی ۱۴۰۰ بود. نمونه ها به شیوه هدفمند تا رسیدن به اشباع مقولات با تعداد ۱۴ نفر به شیوه مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد. از طریق تحلیل محتوا و کدگذاری باز، محوری و انتخابی داده های جمع آوری شده تحلیل گردید. یافته ها: در بخش اول با استفاده از تحلیل محتوا به روش استقرائی-قیاسی، مولفه های فرایند فرهنگ-پذیری از سیره پیامبران اولوالعزم در قرآن در ۴ دسته مقوله شناسایی و هر کدام در سطحی بالاتر در سه حیطه (شناختی، عاطفی و عملی) دسته بندی شد. از جمله: ۱- راهبرد فرهنگ پذیری با تاکید بر توحید باوری با شاخص های سلوک نبوی، ۲- مقدمات؛ با زیرمقولات فرهنگ-شناسی، مخاطب شناسی، نیروسازی و داشتن تشکیلات، زمانبندی مناسب؛ ۳- اصول از جمله استقامت و بردباری، حفظ کرامت انسانی، تعهد و الزام درونی، صراحت بیان و وضوح پیام؛ ۴- روش های نهادینه کردن ارزش ها از جمله دعوت به تعقل و انگیزه بخشی. در بخش دوم بر اساس مولفه های احصا شده فرایند فرهنگ پذیری اسلامی و مصاحبه و کدگذاری، دو دسته نقش برای مدارس شناسایی شد. ۱- نقش آموزشی شامل روش های مستقیم (تمرین و تکرار در فرایند تدریجی)، نیمه مستقیم (بحث و گفتگو، مناظره) و غیرمستقیم (یادگیری مبتنی بر تجربه و عمل) ۲- انگیزه بخشی شامل روش های خودیاری فرهنگی، روش اقناع و ... نتیجه گیری: در مرحله آخر براساس تحلیل و ترکیب داده های نظری و تجربی چنین نتیجه گیری شد که معلم برپایه اصل محبت و اقناع سازی الگوهای ارتباطی در فرایند فرهنگ-پذیری، باید ضمن تقویت روحیه توحید باوری در خود و دانش آموزان، با تعامل موثر با مربیان، نقش آفرینی بیشتری در فرایند فرهنگ-پذیری نسل جدید داشته باشند.

کلمات کلیدی:

Acculturation, Internalizing Values, Institutionalize Values, Acculturation Strategy

فرهنگ پذیری، درونی سازی ارزش ها، نهادینه سازی ارزش ها، راهبرد فرهنگ پذیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541206>

